

Slovník pojmů

Poslední aktualizace 11 června, 2025

AUTH – ID, AUTH – INFO, heslo pro transfer domény

Jedinečné heslo potřebné pro převod domény k jinému registrátorovi. Heslo zasílá aktuální registrátor na e-mail držitele domény.

Administrativní kontakt

Administrativní kontakt má právo měnit všechny údaje u domény, kromě vlastníka domény. Může tedy upravovat sady DNS serverů, měnit registrátora domény nebo údaje administrativního kontaktu. Tento kontakt je možné nastavit při registraci domény nebo jej následně upravit ve správě domény.

ccTLD (Country code Top Level Domain)

Národní doména nejvyššího stupně, nebo-li první úrovně. Sdružuje domény jednoho státu. Její název je dvoupísmenný (např..CZ,.SK,.AT).

Centrální registr

Databáze doménových jmen s informacemi o jejich držitelích a dalších osobách. Databázi spravuje sdružení nebo organizace dle příslušného TLD. Např. databázi pro národní doménu. CZ vede sdružení CZ. NIC, pro doménu. EU ji spravuje EURid.

CZ. NIC

Zájmové sdružení právnických osob, jehož hlavní činností je provozování registru doménových jmen. CZ a 0.2.4.e164.arpa (domény ENUM), zabezpečení provozu domény nejvyšší úrovně CZ a osvěta v oblasti doménových jmen.

Delegované doménové jméno

Registrované doménové jméno, o němž CZ. NIC vede záznam na primárním jmenném serveru (tzv. zóně CZ). Registrované doménové jméno nemusí být delegováno. Zrušení delegace nemá vliv na registraci doménového jména.

Den expirace

Poslední den lhůty, na kterou bylo doménové jméno zaregistrováno.

Den registrace

Den, ve kterém dojde k zaregistrování doménového jména v centrálním registru pro správu příslušného TLD.

DNS (Domain Name System)

DNS je hierarchický systém doménových jmen realizovaný DNS servery a protokolem stejného jména, se kterým si vyměňují informace. Jeho hlavním úkolem jsou vzájemné převody doménových jmen a IP adres uzlů sítě. DNS má i další funkce, např. pro elektronickou poštu či IP telefonii a slouží jako distribuovaná databáze síťových informací.

DNSSEC (Domain Name System Security Extensions)

Je rozšíření systému doménových jmen (DNS), které zvyšuje jeho bezpečnost. DNSSEC poskytuje uživatelům jistotu, že informace, které z DNS získal, byly poskytnuty správným zdrojem, jsou úplné a jejich integrita nebyla při přenosu narušena. DNSSEC zajišťuje důvěryhodnost údajů, získaných z DNS.

DNS server (nameserver, jmenný server)

Server, který obsahuje všechny veřejné IP adresy a jejich přiřazené doménové jména a „překládá“ je mezi sebou. Po zadání doménového jména se internetový prohlížeč dotazuje autoritativního DNS serveru na IP adresu dané domény. Pro domény .CZ jsou dané nameservery součástí celé sady nameserverů.

DNS záznam

Systém ukládání záznamů o doménových jménech do databáze a jejich párování s IP adresou serveru, kde se doménové jméno nachází. Tuto funkci zajišťují DNS servery. Existuje několik různých typů záznamů, mezi základní patří záznam typu A, směřující na IP adresu, záznam typu CNAME, směřující na doménové jméno, nebo záznam typu MX, směřující na název e-mailového serveru.

Doména

Doménové jméno (také internetová doména) je doména druhého stupně, tedy název před TLD. Tvoří ji kombinace povolených znaků s maximální délkou. Pravidla, jak má doménové jméno vypadat, určují jednotliví správci TLD.

Doménový alias

Alias je doména bez vlastního webového prostoru směřující na web, ke kterému je tento alias zřízen a nastaven. Také doména pro alias musí být zaregistrována. Místo pojmu alias se také používá forwarding domény, tedy přesměrování domény na jiný server.

Držitel, vlastník

Fyzická nebo právnická osoba, která má pro sebe registrováno doménové jméno a je tím oprávněna jej užívat a nakládat s ním po dobu jeho registrace. Pokud není v záznamu o držiteli vyplněn název společnosti nebo organizace, považuje se za držitele osoba, která podala žádost o registraci doménového jména. Pokud je vyplněn název společnosti nebo

organizace, pak se tato považuje za držitele domény.

E-mail na vlastní doméně

E-mailové služby zprovozněné na registrované doméně. E-mail může být součástí webového hostingu nebo jen samostatné e-mailové varianty. Výhodou je používání vlastního doménového jména v e-mailové adrese (to, co je za zavináčem).

EURid (The European Registry of Internet Domain Names)

Je sdružení vybrané Evropskou komisí pro správu internetové domény nejvyšší úrovně. EU dle podmínek stanovených nařízením Evropské komise.

Generická doména, gTLD (generic TLD)

Obecná doména nespojená s konkrétním státem (například. ORG pro neziskové organizace, .COM, .INFO, .NET). Výjimkou jsou TLD. MIL a .GOV, které jsou z historických důvodů vyhrazeny pro vojenské, resp. vládní počítačové sítě v USA.

HTTPS (Hypertext Transfer Protocol Secure)

Umožňuje zabezpečenou komunikaci v počítačové síti. HTTPS je využíván především pro komunikaci webového prohlížeče s webovým serverem. Zajišťuje autentizaci, důvěryhodnost přenášených dat a jejich integritu.

IP adresa (Internet Protocol address)

Číselné nebo i písmenné označení, které slouží k jednoznačnému rozlišení síťových rozhraní připojených k počítačové síti. Pomocí IP protokolu spolu komunikují všechna zařízení v Internetu.

Kontakt

Záznam o konkrétní osobě (fyzické nebo právnické) vedený v centrálním registru. Kontakt může mít roli administrativní, technickou nebo může jít o držitele domény.

MojeID

Službu poskytuje sdružení CZ. NIC a spočívá v systému pro správu elektronické identity uživatele. Služba umožňuje uživateli používat jednotné identifikační údaje pro přístup k různým informačním systémům provozovaným různými poskytovateli.

Multihosting

Varianta webhostingu, ve které si zákazník založí a využívá několik hostingů pro více domén v rámci jednoho uceleného balíku. Fakturace probíhá hromadně za celkový využitý prostor všech hostingů.

MX záznam (mail exchange record)

Oznamuje adresu a prioritu serveru pro příjem elektronické pošty pro danou doménu. Uvádí se v něm priorita celou číselnou hodnotou a název e-mailového serveru. Čím je číselná hodnota menší, tím má záznam vyšší prioritu a na tento e-mailový server je pak pošta doručována primárně. Až v případě jeho výpadku je doručena na další e-mailový server s nižší prioritou.

NSSET (sada nameserverů)

Soubor záznamů obsahující nejméně 2 jmenné servery (nameservery) a nejméně jeden technický kontakt. NSSET je určen výhradně pro. CZ domény.

Plátce, fakturační kontakt

Fyzická nebo právnická osoba, které jsou fakturovány objednané služby. Nemusí být nutně shodná s držitelem domény.

Pravidla alternativního řešení sporů

Dokument vydaný sdružením CZ. NIC obsahující rozhodčí veřejnou nabídku držitele, který tvoří nedílnou součást Pravidel registrace doménových jmen v ccTLD. CZ.

Pravidla registrace

Každý centrální registr pro správu příslušného TLD má veřejně dostupný dokument, který vymezuje podmínky, práva a povinnosti pro registrace doménových jmen nebo pro žádosti o takové registrace.

Přesměrování domény

Přesměrování nebo také forwarding směruje doménu na vybraný server, kde má doména zřízen webový prostor či e-mailové služby.

Registrace domény

Zájemce o registraci domény si musí nejprve vybrat některého z akreditovaných registrátorů, prostřednictvím něhož bude řešit veškeré administrativní i finanční záležitosti. Majitelem domény se může stát jakákoliv fyzická i právnická osoba, musí však poskytnout svůj jednoznačný identifikační údaj (celé jméno držitele, adresa, e-mailová adresa, telefonní číslo a další informace dle pravidel příslušného TLD) a souhlasit s Pravidly registrace.

Registrátor

Subjekt oprávněný přistupovat definovaným způsobem k centrálnímu registru a zadávat požadavky na změny záznamů v něm vedených. Jakoukoliv změnu v centrálním registru lze provést pouze prostřednictvím registrátora.

Sada klíčů

Soubor záznamů obsahující nejméně jeden DNS klíč určený k zabezpečené delegaci doménového jména pomocí technologie DNSSEC a nejméně jeden technický kontakt.

SSL certifikát (Secure Sockets Layer)

Protokol, který poskytuje zabezpečenou a šifrovanou komunikaci mezi servery s webovou prezentací a internetovým prohlížečem pomocí HTTPS. SSL certifikát obsahuje šifrovací klíč, kterým jsou data bezpečně chráněna proti zneužití během přenosu po Internetu. Je ideální pro e-shopy a další stránky, které získávají od zákazníků osobní údaje. SSL certifikát je novou podmínkou při určování pozic ve vyhledávání v prohlížečích.

Subregistrátor

Partner oficiálního registrátora, který má přístup k jeho registračnímu systému.

TLD (Top Level Domain)

Doména nejvyššího řádu je internetová doména na nejvyšší úrovni stromu internetových domén. V doménovém jméně je uvedena na konci. TLD popisuje základní skupinu doménových jmen, např. všechna doménová jména daného státu. Domény nejvyššího řádu jsou pevně stanoveny internetovou standardizační organizací IANA.

Transfer

Převedení domény od jednoho registrátora k jinému. K úspěšnému převedení domény musí být splněny různé podmínky dle typu daného TLD.

Určený registrátor

Registrátor pro konkrétní doménové jméno, pro konkrétní kontakt, pro konkrétní sadu nameserverů, nebo pro konkrétní sadu klíčů. Každému registrovanému doménovému jménu, kontaktu, sadě nameserverů i sadě klíčů přísluší právě jeden určený registrátor.

Webhosting

Webhosting je pronájem prostoru na cizím serveru, kde jsou uloženy všechny soubory pro webové stránky. Pronajímatel serveru se také nazývá poskytovatelem webhostingu. Aby se uživatelé k obsahu webové prezentace dostali, je potřeba mít zaregistrovanou internetovou doménu.

WHOIS

Označení pro databázi (angl. Who is? Kdo je?), která slouží k evidenci údajů o držitelích internetových domén a IP adres. Každý správce národního TLD vede vlastní WHOIS server.

WordPress

Redakční systém napsaný v PHP a MySQL. Umožňuje jednoduchou správu veškerého obsahu webových stránek pomocí aplikace, a to i bez znalosti programování. Lze jej využít pro účely firemní prezentace, osobního blogu nebo e-shopu.

Zóna domény (zónový soubor)

Je nezbytná pro správný chod každé domény. Obsahuje jednotlivé DNS záznamy, které určují, na jaké servery domény směřují.

Žadatel

Fyzická nebo právnická osoba podávající žádost o registraci doménového jména.